

kova priti k njemu na neki nauk. In kaj se je zgodilo? Pri nauku „Marijine družbenice“ je fajmošter zahteval 5 kron, češ potem te ne bom zbrisal iz „Marijine družbe.“ Prav lepe razmere, kaj ne? Zadnjič se je togotil na prižnici, da ne dobi delavcev; kdo pa mu je kriv? Sicer mu ne bojo ljudje menda šli kot rabot delat, kajti tisti časi so minuli! Plačati je treba pošteno, pa se dobi dovolj delavcev. Fajmošter menda misli, da je polbog od Haloz in da lahko komandira z ljudmi, kakor se mu poljubi; pa to ne gre dandanes; k večjemu gospodu Habičaku lahko zapoveduje, saj že itak lepi Liziki roke poljubuje; ima pač strašen respekt pred takšno dekle. — Klerikalci se grozno jezijo, da so se Slatinske volitve razveljavile. Popolnoma prav za takšne, ki sleparijo pri volitvi. Sicer se omeni, je ljudstvo popolnoma zadovoljno z zdajnjim g. predstojnikom in gledali bomo, da ga zopet potrdimo; naj bo trn v peti klerikalcem!

Na svidenje!

Ktera občina bo prva na Spodnjem Štajerskem.

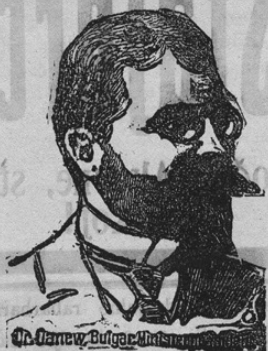
Piše tajnik Holz.

Zadnja številka „Gospodarskega Glasnika“ nam je prinesla poročilo o vrlo poučnem potovanju v Voderlainsach na Zgornjem Štajerskem iz peresa agrarnega inženirja gospoda Jos. Zidanseka; govoril je iz srca vsem, ki znajo ceniti vrednost zložitve zemljišč. Začeli so torej na Zgornjem Štajerskem, kjer gotovo ni niti enega slučaja, ki bi tako kričal po rešitvi, nego jih kriči cela množica na Spodnjem Štajerskem. Poročilo je pisano gotovo tudi od gospoda Zidanseka s srčno željo, da bi se z zlaganjem zemljišč vendar enkrat že začelo tudi na Spodnjem Štajerskem; celo pokrajine imenuje, kjer se ta potreba občutno kaže.

Sicer se najdejo povsod posamezni ljudje, ki to stvar smatrajo potrebnim, toda k izvršitvi se spravljajo tako, da končno iz cele zadeve ni nič. Nekteri pravi, moja zemlja je boljša nego sosedova; pri tem pa ne pomisli, da se tudi na to vsaj tako temeljito misli tudi pri zlaganju in da se iz te strani še pri nobenem zlaganju nikomur ni zgodila nobena krivica. Drugi ljudje spet pravijo, da so jim radi tega ljubši raztreseni kosi, ker toča, če pride, ne poklesti vsega ob enem. Rečico, da je na tem tudi nekaj resnice! Pa tam „korist“ je nevhvaležna špekulacija. Prvič se ne seje radi tega na tej ali oni njivi, da bi klestila toča po sadežih; drugič pa toča izbira v najredkejših slučajih samo gotove parcele v dotični občini, ampak navadno udari tako široko, da ima cela občina več ko preveč. Spet tretji pravijo, jaz bi že bil za to, pa sosed noče; da je pa to le izgovor, je dokaz temu slučaj iz praktičnega življenja, da dotičnik s sosedom o tem še sploh govoril ni. Najdejo

Dr. Danev.

Glavni krivec današnje bulgarske nesreče, ki je vrgla Bulgarijo raz viška slave v prepad obupanja, je odstopljeni ministerski predsednik dr. Danev, katerega sliko danes prinašamo. V svoji zaslepljenosti je dr. Danev veroval velikim panslavističnim frazam, ki se mu jih je iz Petersburga šepetalo. Zanašal se je popolnoma na Rusijo, delal je »slovansko«, namesto bulgarske po-

litike. In zdaj je Rusija takoj zapustila Bulgarijo, ki je od vseh strani od sovražnikov obkrožena in premagana. Dr. Danev je odstopil in na njegovo mesto je prišel mož, ki ne veruje ruskim obljubam. Ali vprašanje je, če bode ta novi mož zamogel popraviti, kar je pokvaril in zakrivil nezmožni panslavistični sanjač Danev.

se nadalje ljudje, ki pravijo, da to pri nas ne gre; — zakaj ne — za to pa zmigajo z ramami. To so ugovori, kateri se porajajo v glavicah naših kmetov. Mislim, da bi se kak drug ugovor dal težko najti zoper to, za naše kmete prevažno stvar.

Glavni vzrok pa, da se v tej zadevi na Spodnjem Štajerskem ni storilo še nič, pa je, da ljudje o pomenu zlaganji zemljišč še vedno niso dovolj poučeni. Znale jim niso niti tozadnja postavna določila, niti izvrševanje zlaganja, niti korist, ki so zvezane z zloženimi zemljišči; da so vsi naši gospodarji o vsem tem poučeni, bi ta prekornostna stvar gotovo ne dala tako dolgo čakati nase.

Pa vzroki so še globokejši! Pretežna večina gospodarjev naših se ne briga, v koliko odgovarjajo podatki v posestnem listu in občinski mapi resnici. Za celega svojega šesttedenskega raziskovanja glede pridelovalnih razmer na Spodnjem Štajerskem sem naletel samo na dva posestnika, ki imata doma razen posestne pole tudi načrt svojega gospodarstva, ki poznata natančno število in velikost svojih parcel. Ljudem se dozdeva to nekako nepotrebno; pa ravno v tej navidezni malenkosti tiči glavni vzrok, da napreduje komasacija zemljič na Spodnjem Štajerskem tako počasi. To je brezbržnost, ki se najde edino le pri naših kmetih. Vsak drug obrtnik ali strokovnjak ima natanko v evidenci svoje imetje, kmet pa svojega glavnega premoženja — zemljišč ne. V enem slučaju se plačuje n. p. že od leta 1860 še davek za parcelo, ki je sicer zapisana in zarisana kot njiva, v resnici pa je od leta 1860 že zazidana. To je mogoče le tam, kjer se dela po starem kopitu. Tudi jaz nisem poseben prijatelj vsake novotarje, — v navedenem slučaju pa bi bilo že dobro pomesti z dosedanjim načinom. Pri tolikih parcelah že končno ni tako čudo, če se kaj takega tako dolgo prezre. Skoro v vsaki občini, kjer sem imel posla, sem našel pri tem ali onem posestniku kako nesoglasje med posestno polo, mapo in resnico. Omeniti pa moram, da sem imel posla samo v 19 občinah in še v teh k večjemu samo pri njihav treh posestnikih. Koliko je še lahko nesporazumljenja in krivice v ostalem. Vsa ta nesoglasja pa se spravijo iz sveta in sicer mirnim potom in brez tožb ob priliki zlaganji zemljišč.

Prepričan sem, da če začne enkrat ena občina in bodo sosedne občine od blizu in daleč videle končni uspeh, da se bo stvar začela naglo širiti. Ne sliši bi pa rad očitk in obžalovanja si strani naših prizadetih, češ zakaj s tem nismo začeli že prej.

Nedvomno se bodo našli ljudje, ki se bodo, če se začne o tem govoriti, upirali, preden so si dali zadevo mirno založiti. To se je godilo tudi na Moravskem in na Nižje Avstrijskem; četudi postava jemlje tudi na to že ozir, vendar budi rečeno, da noben teh nezadovoljnežev ni obdržal svojih ugovorov po izvršitvi komasacije. Četudi so jih prisilili k temu, vendar so pozneje priznali, da so delali le zgago, — ki pa ni obveljala.

Zgornja Štajerska je začela — Spodnja Štajerska v tej zadevi nesme zaostati.

Katera spodnještajerska občina bo na čelu?

(„Gosp. Glasnik.“)

Novice.

„Pravični“ davki. Kdor večje podjetje začne, plača več davkov; to je pravično. — Menihom v kloštrih ni treba za delo skrbeti; zato plačujejo davke po najnižjem merilu. Oni imajo, ker posedujejo kloštri mnogo zemlje, svoj zasigurnjen kruh; zato plačujejo najnižje davke. Mož in žena gospodarita za se; obdači se jih po njih skupnem dohodku na višji davčni stopinji. Debeli menihi gospodarijo za svoj klošter; zato plačujejo najmanjše davke. Oni nimajo skrbeti za lastne otroke; zato . . . Oni ne pošiljajo svojih otrok v šolo; že zaradi šolnine je torej „pravično“, da se jim najnižji davek odmeri. Oni ne služijo vojaščino; zato . . . Vse drugače je z družino! Mož išče zaslužek, žena išče zaslužek, ona vzgajata svoje otroke za državo in cesarja, stradata in trpita. In zato plačujeta več skupnega davka, nego bi vsak za se plačeval. Ali ni to prokleto „pravično“?

Črne koze. V Vukovarju na Donavi pojara po la se je grozna bolezen črnih koz. Konstatirane zamele se je 8 slučajev. Oblast je izdala najstrožje odredbe, da odpravi to grozovito bolenje.

Kaznovani sleparji z vinom. Zaradi pomanjkanja vina bili so na Ogrskem obsojeni viniki na kršča trgovci Dobmović na Reki na 30.000 kron, Janovič na 1000 kron in Österreicher na 20.000 kron globe. Prav jim je! Vino je vsak dan potreba, ne pa da bi ga vsak dan nanoglače pa vsatvarjali vinočrči.

Prerokovanje vremena iz oblakov je stara stvar. Kmetosko ljudstvo, ki živi mnogo v prosti naravi, ima itak veliko izkušnjo. Kakor posnemamo nekemu članku dra. E. Mylius v listu „Über Land und Meer“ se kaže sprememba vremena k slabšemu na nebu s štiri različne načine. Ako prihajajo na plavem nebu od jugo-vzhoda dolgi trakovi svitlo-plavih, skoraj belih oblakov („Cirrus“ ali vetrovni oblaki), ki jih premika južno-vzhodni veter, potem pride najkasneje drugi dan zahodni veter, ki prenese zopet drugi dan dež. Nič drugega tudi ne pomeni, ako po enem ali več lepih dnevih od zahoda sem prihaja navzgor izmita stena belih oblakov, med katero je opaziti tudi posamezne majhne kumulus-oblake. Belo kaljenje ovije vedno bolj plavnebo; spodaj blizu horizonta pa se pojavlja temno siva polagoma bližje prihajajoče in večje nastajajoče oblake. V par urah prihaja potem dež brez hudega vetra, karu sledijo potem sveži vetrovi. Ako prihaja od zahoda proti še vedno vladajočemu vzhodnemu vetru raztreseni „cirrus“-oblake, med njim pa se pojavljajo sivi oblaki na kupih ter flammasti oblaki, prihaja gotovo slaba vreme brez mnogo vetra. Ako se opazi te pojave v dopoldne, potem dežuje še isti dan; ako se jih opazi zvečer, potem je slabo vreme pričakovati šele drugi dan. Ako je nebo splošno z belo mejo kaljeno, pri kateri izgubi solnce svojo svetlobo, pričakovati je tudi dež ali belota se spreminja polagoma v vedno temnejše oblake, v katerem prihajajo še temnejši posamezni oblaki. Potem pride od zahodnega horizonta sivo oblaki, ki že dežuje nosi, ki pa ni od vetra spremljan. V ujmi, nevihte in viharji bi pravzaprav ne smeli nikogar presenečiti, ker se jih vedno lahko par ur naprej pričakuje. Skoraj vedno prihajajo iz zahoda. Pod daleč razširjenim belim oblakom („Cirrus-Schirm“) pridejo kmalu oblakov. Spredajni teh oblakov zapirajo ostro prost pod celo to maso. Pod velikanskimi temnimi durmi mase se vidi pozneje svitilejši kos. To je prihajajoči viharji prihajajo vedno za svežim vetrom, nevihte pa časom brez vetra. Nastajanje nevihte se opazi najprej na visokih, stolpim podobnih oblakah („točini stolpi“), ako se nahajajo ti oblaki na vzhodu, potem pride nevihta gotovo.

Podražanje mila na Angleškem. Angleški tovarne mila so ravnokar naznanile, da zvišajo svoje prodajne cene za okroglo 1/2 penja za funt = K 11 za 100 kg. V opravičenje tega zvišanja so zavrnilili to, da so se vse surovine, ki se potrebujejo za izdelanje mila, že dalje časa neprestano podraževale, izločeni izdelek pa svojih cen do sedaj še ni spremenil. Priključno na to se je navedlo, da tvori omenjeni pribitek le ulomek zvišanja, ki bi bilo opravičeno pri spodujočih razmerah, in da se ima občinstvo zahvaliti velikemu tehničnemu napredku industrije in pa delu zmožnosti njenih voditeljev, da mu je prihranjeno več zvišanja. Zanimivo je dejstvo, da je kriva na podraženi mnogih točlob in olja, ki se potrebuje pri izdelovanju mila, proizvaja umetnega masla oziroma margarine. Najboljša rastlinska olja in najčistejša živalska mast je umetno maslo kakor za izdelovanje mila enako pripravljen. Palmovo kakor tudi olje iz kokosovih orehov je zaradi močnejšega povpraševanja tekom zadnjih let podražilo za kakih 100% in tudi druge surovine se enako podražile.

Iz Spodnje-Štajerskega.

„Sloga“ † † †. Na Balkanu leži tisočletni strel mrlčov, — pri nas pa so starikavi prvaki se je zaprašeni cilindri ravnokar spremenili „Sloga“ pet k zadnjemu počitku . . . No, zdaj je pa potegnili. Že davno prominuli slogi sledila je „Sloga“ mega pa deželo, kjer ni muh . . . In svet kroži ko so iz vedno, solnce vzhaja in zahaja, dež je mokrotnovine, ljudje jedó in pijejo in se smejejo, čeprav „Strel“ „Sloga“ po dolgi, dolgi bolezní umrla. Pravičanec v L prav je bila že pri rojstvu bolana. Rodila se je gorela j pod gorko odejo Ploj-Jurtelovih desetakov. Tudi to ni naravno rojstvo; v retorti se ne rodi zgorelo bitja. Zato je tadi edino od vseh strani zapla strela ščeni Ploj zavriskal, ko je „Sloga“ prvič začela pa n kala. Dr. Jurtela je že takrat vzdihnil, ker zavester slučajno pogledal v svojo denarnico. Stari Tatvi Sernec je bil prav suhoparen boter; on mariboru hotel turško razumeti in je od začetka sem kaže ležal gubil ključ svoje kase. Ostali ljudje pa so realno in pri rojstvu „Sloga“ začudeno: „Kaj pa je ta blačah, treba bilo?“ . . . Pa res, bilo je to nezakonno begnili, dete, ki ni imelo nobenega pravega očeta, ni. Paziti bene matere, ki ni srečalo pri vstopu v življenjski šola nje nobenega prijatelja, ki je moralo takoj iti. Mrlj poznati, da je nepotrebno in da bi bilo Pod v stokrat boljše, ako bi se ne bilo nikomur.